

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาล
วิชาชีพ โรงพยาบาลจิตเวช

ชื่อผู้เขียน นางดวงเดือน ไชยน้อย

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ศิริพร สิงหนตร	ประธานกรรมการ
อาจารย์ สุวรรณิ ศรีจันทร์อาภา	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดาราวรรณ ต๊ะปิ่นตา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุจิตรา เทียนสวัสดิ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

กระบวนการพยาบาลเป็นเครื่องมือของพยาบาลวิชาชีพที่ใช้แก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการอย่างมีคุณภาพ แต่จากการศึกษาพบว่ายังมีปัญหาและอุปสรรคของการใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลอยู่มาก การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการใช้กระบวนการพยาบาล ปัญหาและอุปสรรคของการใช้กระบวนการพยาบาล และเปรียบเทียบการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลจิตเวชที่มีประสบการณ์การทำงานและได้รับการฝึกอบรมที่ต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพจำนวน 290 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยสัดส่วนที่เท่ากัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามการใช้กระบวนการพยาบาลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของวาร์คาร์ลอรিস (Varcarloris, 1998) และแบบสอบถามปัญหาและอุปสรรคของการใช้กระบวนการพยาบาล แบบสอบถามการใช้กระบวนการพยาบาลมีค่าดัชนีความตรงตาม

เนื้อหา 0.87 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.97 ส่วนแบบสอบถามปัญหาและอุปสรรคของการใช้กระบวนการพยาบาลมีค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสันเท่ากับ 0.88 แบบสอบถามที่ส่งกลับคืนและสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 87 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง

ผลการศึกษาพบว่า

1. พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลจิตเวชทั้ง 10 แห่ง มีระดับการใช้กระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับมาก และมีการใช้กระบวนการพยาบาลด้านการประเมินภาวะสุขภาพ การวินิจฉัยทางการแพทย์ การวางแผนการพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาล และการประเมินผลการพยาบาล อยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ปัญหาและอุปสรรคของการใช้กระบวนการพยาบาล กลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลจิตเวชร้อยละ 74.50 มีปัญหาการใช้กระบวนการพยาบาล และอุปสรรคของการใช้กระบวนการพยาบาลซึ่งมีผู้ตอบมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ การขาดความรู้ ขาดทักษะและไม่ชอบใช้กระบวนการพยาบาล โดยเฉพาะขั้นตอนการวินิจฉัยทางการแพทย์ อุปสรรคทางด้านระบบบริหารจัดการได้แก่การขาดการนิเทศที่เป็นระบบ ไม่มีผู้ที่เป็นแบบอย่างในการใช้กระบวนการพยาบาล ส่วนอุปสรรคทางด้านสิ่งของวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่การไม่มีรูปแบบการบันทึกทางการแพทย์พยาบาลและคู่มือการเขียนข้อวินิจฉัยทางการแพทย์

3. พยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการใช้กระบวนการพยาบาลไม่แตกต่างกัน แต่พยาบาลวิชาชีพที่ได้รับการฝึกอบรมที่ต่างกันมีการใช้กระบวนการพยาบาลต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นเพื่อส่งเสริมการใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลผู้บริหารทางการแพทย์ควรจัดการฝึกอบรมเพิ่มเติมความรู้และทักษะในการใช้กระบวนการพยาบาลให้แก่บุคลากรพยาบาลและมีการจัดระบบการนิเทศพร้อมทั้งกำหนดรูปแบบบันทึกทางการแพทย์และจัดทำคู่มือการเขียนข้อวินิจฉัยทางการแพทย์จิตเวชไว้ประจำหอผู้ป่วย

Thesis Title	Nursing Process Utilization in Nursing Practice among Professional Nurses in Psychiatric Hospitals	
Author	Mrs. DuongDuan Chainoy	
M.N.S.	Nursing Administration	
Examining Committee	Assoc. Prof. Siriporn Singhanetr	Chairman
	Lect. Suvannee Srichuntraapar	Member
	Assoc. Prof. Udomrat Sngounsiritham	Member
	Asst. Prof. Dr. Darawan Thapinta	Member
	Asst. Prof. Dr. Sujitra Tiansawad	Member

Abstract

The nursing process is the tool of professional nurses both for problem solving and responding to needs of clients. However, previous studies had shown that there were many problems and barriers regarding nursing process utilization. The purpose of this study were to describe the levels of nursing process utilization , including problems and barriers concerning nursing process utilization, and to compare the difference in nursing process utilization between professional nurses with different work experiences and training in psychiatric hospitals. The samples comprised 290 professional nurses, chosen by using proportional stratified sampling method. The research instrument was a questionnaire consisted of three parts; demographic data profile; the nursing process utilization developed by the researcher basing on Varcarloris concepts (1998); problems and barriers regarding nursing process utilization. The nursing process

utilization questionnaire had the Content Validity Index and Cronbach's alpha coefficient of nursing process utilization part were 0.87 and 0.97 respectively, while K-R 20 reliability of the part of problems and barriers of utilization nursing process was 0.88. The return rate of completed questionnaire was 87 percent. Data were analyzed using descriptive statistics and two-way ANOVA.

The results showed that

1.) The utilization of nursing process among professional nurses at psychiatric hospitals was at the high level. It was found that the nursing process utilization about assessment, diagnosis, planning, implementation and evaluation were at a high level.

2.) Regarding problems in utilizing nursing process, it was found that 74.5 percent of professional nurses indicated such problem. The barriers of the utilization of nurses process reported by most nurses included lack of knowledge and skill, and dislike of nursing process in term of nursing diagnosis. Administrative barriers included no systematic supervisor, and no role model in term of the nursing process utilization. However, the barriers concerning documentation included lack of nursing record format as well as the manual for writing nursing diagnosis.

3.) The utilization levels of nursing process between groups of professional nurses who had different work experiences were not significantly but was found to be significant difference between those who had different level of training. ($p < .05$.)

To motivate the use of nursing process utilization, it is recommended that workshop arrangement on nursing process utilization for nursing staff is critical. Also the supervisory system, documentation format, and manual for writing nursing diagnosis should be developed.